

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

r é s z í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.II.20.367/2022/6.

A tanács tagjai: dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna a tanács elnöke

dr. Darákné dr. Nagy Szilvia előadó bíró

dr. Hajdu Edit bíró

dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes jogi képviselője:

dr. Szűcs Viktor Géza ügyvéd (cím2)

Az alperesek: alperes1 (cím3) I. rendű

alperes2 (cím3) II. rendű

alperes3 (cím3) III. rendű

alperes4 (cím4.) IV. rendű

alperes5 V. rendű

alperes6. (cím5) VI. rendű

Az alperesek képviselője:

dr. Ujvárosi-Roma Csilla kamarai jogtanácsos (cím6) IV. rendű alperes képviseletében

Budapest Főváros Kormányhivatala (cím7) V. rendű alperes képviseletében

dr. Koller Domonkos ügyvéd (cím8) VI. rendű alperes képviseletében

A per tárgya: házastársi vagyonközösség megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 1.Pf.20.292/2021/9.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Dabasi Járásbíróság 3.P.20.703/2017/74.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős részítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 400.000 (négysszázezer) forint felülvizsgálati eljárásí illeték az állam terhén marad.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2003. március 5-én adásvételi szerződéssel 9.800.000 forint vételár ellenében megvásárolta a cím9 alatti ingatlant. A vételár kifizetésére a IV. rendű alperestől 4.700.000 forint kölcsönt vett fel, a szüleitől 5.100.000 forint hozzájárulást kapott.

[2] A felperes és az I. rendű alperes (a továbbiakban: felek) 2003. augusztusában költözött be az ingatlanba és ettől az időponttól kezdődően élettársi kapcsolatban éltek.

[3] Az I. rendű alperes 2003. november 3-án adásvételi szerződéssel értékesítette az 1/2 arányú tulajdonában álló cím10 alatti társasházi lakásingatlant. Az 5.425.000 forint eladási árból 2004. március 1-jén 4.500.000 forintot, majd 2004. március 16-án további 535.000 forintot utalt a felperes alperes4-nél vezetett számlájára.

[4] A felperes és az I. rendű alperes között 2004. október 26-án a T. utcai ingatlan 1/2 tulajdoni hányadára adásvételi szerződés jött létre. A felperes a fele tulajdoni hányadát 4.900.000 forint vételárért eladta az I. rendű alperesnek. A szerződésben a felperes elismerte, hogy a teljesítés már megtörtént: az I. rendű alperes a teljes vételárat a szerződés aláírását megelőzően átutalás útján a bankszámlájára hiánytalanul megfizette.

[5] A felek 2005. július 23-án házasságot kötöttek, két gyermekük született. Az első gyermek megszületése után elhatározták, hogy nagyobb ingatlanba költöznek. A finanszírozáshoz újabb hitelt szerettek volna felvenni, ahhoz azonban a IV. rendű alperes felé fennállt kölcsönt vissza kellett fizetni. A visszafizetéshez a felperes édesanyja 2008. október 6-án a felperes számlájára 3.073.991 forintot átutalt, a számláról a felperes 2008. október 20-án 4.212.816 forint hitelt törlesztett. Ugyanezen a napon a felperes nevén lévő C. Banknál vezetett számlára 2.700.000 forint készpénz befizetés történt, amelyből a fennálló hiteltartozásra további 2.614.428 forintot fizetett meg.

[6] A felek 2008. szeptember 22-én ingatlan adásvételi előszerződést kötöttek a Gy. belterület helyrajzi szám1 alatt felvett, természetben cím11 alatti kétlakásos ingatlan 2/4 tulajdoni hányadára (a továbbiakban: perbeli ingatlan). A vételárat bruttó 22.100.000 forintban határozták meg. Az előszerződés aláírásával egyidejűleg a felek megfizettek az eladónak 2.200.000 forint foglalót. A pénz forrása a felperesnek a B. Banknál vezetett számláján a szülei által elhelyezett megtakarítása volt, ahonnan az előszerződés aláírásának napján (2008. szeptember 22-én) 2.304.000 forintot vett fel. A vételárból további 7.800.000 forint vételárrész megfizetésére 2009. március 17-én került sor. A felperes édesanyja a számlájáról 5.004.000 forintot, a felperes testvére a számlájáról pedig 3.004.000 forintot vett fel, a készpénzt a felperesnek átadták.

[7] A felek a T. utcai ingatlanukat (külön-külön 1/2-1/2 tulajdoni hányadot) 2009. május 7-én kelt ajándékozási szerződéssel elajándékozták a felperes édesanyjának. A szerződésben az ajándékozási értéket az egyenesági rokon és házastársi kapcsolatra tekintettel 2.000.000 forintban állapították meg.

[8] A felek a perbeli ingatlan adásvételi szerződését 2009. június 4-én kötötték meg. A még fennmaradt vételárból 2.400.000 forint vételárrészt a lakásépítési (szociálpolitikai) kedvezmény igénybevételeivel, az utolsó 9.700.000 forint vételárrészt a IV. rendű alperestől felvett kölcsönből, illetve (2009. augusztus 27-én) 100.000 forint közös vagyonból fizették meg.

[9] A perbeli ingatlanra a felek 1/4-1/4 tulajdoni illetőségét a 2009. június 4-én kelt adásvételi szerződés alapján, adásvétel jogcímén jegyezték be. A perbeli ingatlan további tulajdonosai 1/4-1/4 tulajdoni hányadban a II. és III. rendű alperesek. A felek tulajdoni hányadára a IV. rendű alperes javára 9.600.000 forint lakáscélú kölcsön és járulécai erejéig jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom, míg az V. rendű alperes javára 2.400.000 forint lakásvásárlási kedvezmény biztosítékául jelzálogjog, valamint elidegenítési tilalom került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba. A II. és III. rendű alperesek tulajdoni hányadára a VI. rendű alperes javára 11.920.000 forint és járulécai erejéig önálló jelzálogjog került bejegyzésre.

[10] A Dabasi Járásbíróság a felek házasságát 2014. október 6-án kelt és jogerőre emelkedett 3.P.20.361/2013/34. számú ítéletével bontotta fel.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[11] A felperes – a felülvizsgálattal érintett körben – módosított keresetében azt kérte: a bíróság állapítsa meg, hogy az ingatlannyilvántartási bejegyzéssel szemben a perbeli ingatlan 20/48 tulajdoni hányadát megszerezte, ezzel egyidejűleg az I. rendű alperes tulajdoni hányadát 4/48 tulajdoni hányadra csökkentse.

[12] A felperes a dologi jogi igényét a különvagyonára alapította. A perbeli ingatlan foglalóját 2.200.000 forintot az édesanyja adta. A 7.800.000 forint első vételárrészt is az édesanyjától kapták (összesen 10.000.000 forint), valamint a testvére a számlájáról átutalt 3.000.000 forintot, amelyet később neki visszafizetett. Az ingatlanban közös vagyon a 2.400.000 forint lakásépítési (szociálpolitikai) kedvezmény és a 9.700.000 forint hitel (közös adósság), valamint a fennmaradó 100.000 forint. A közös vagyon-különvagyon aránya miatt a perbeli ingatlan egészhez viszonyított 20/48 tulajdoni hányadát szerezte meg (a 24/48-d tulajdoni hányad a II.-III. rendű alpereseké).

[13] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy az ingatlannyilvántartási bejegyzés megfelel a valós tulajdoni helyzetnek, az ingatlan megvásárlásához a felperes különvagyonnal nem járult hozzá. Nem vitatta, hogy a vételár megfizetéséhez a felperes édesanyjától 10.000.000 forintot kaptak, a pénzbeli támogatást a 2009. május 7-én kelt 1/2 tulajdoni hányadra vonatkozó ajándékozási szerződéssel kompenzálták.

[14] A II. és III. rendű alperesek a felülvizsgálattal érintett körben a felperes keresetének teljesítését nem ellenezték.

[15] A IV. rendű alperes a felülvizsgálattal érintett körben nyilatkozatot nem tett.

[16] Az V. rendű alperes ellenkérelmében a felülvizsgálattal érintett körben a kereset teljesítését nem ellenezte, amennyiben a javára bejegyzett jogok változatlan tartalommal fennmaradnak és az állami támogatás visszafizetésre kerül.

[17] A VI. rendű alperes a felülvizsgálattal érintett körben a kereset teljesítését nem ellenezte, amennyiben a követelése teljes egészében megtérül.

Az első- és másodfokú ítélet

[18] Az elsőfokú bíróság részítéletével a felperes ingatlan-nyilvántartástól eltérő tulajdoni hányad megállapítása iránti keresetét elutasította.

[19] Az ítéletét a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 31. § (2) és (3) bekezdésére alapította.

[20] A perben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte állításának (különvagyonának) bizonyítási kötelezettsége. A felperes pedig állítását bizonyítani nem tudta. A perben a felperes előadásával szemben a szerződés alapján bizonyítást nyert, hogy az I. rendű alperes a T. utcai ingatlanból rá eső vételárat a felperes részére megfizette. A perbeli ingatlant illetően a felperes személyes előadásával és az édesanyja tanúvallomásával szemben az I. rendű alperes előadását fogadta el, miszerint a tulajdoni hányaduk fejében kapták meg a felperes édesanyjától a 10.000.000 forintot. Ez azonos mértékben illeti meg a felperest és az I. rendű alperest. Ezt a tény támasztja alá az is, hogy az elajándékozott ingatlan tényleges forgalmi értéke a 2003-as vételár alapulvételével minimum 10.000.000 forint lehetett. A felek egyenlő arányú szerzése mellett szól az a körülmény is, hogy ezt 2017-ig a felperes sem tette vitássá. Mindezek alapján a perbeli ingatlan tulajdonjogának megszerzése során a felperes nem részesült olyan különvagyoni juttatásban, amely ellentételezés nélkül maradt.

[21] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta.

[22] A tényállást pontosította, de a felperes fellebbezését a pontosított tényállás alapján sem ítélte alaposnak.

[23] Az elsőfokú bíróság a tényállást a fenti pontosítás mellett helyesen állapította meg és abból helytálló, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő jogi következtetést vont le. Hangsúlyozta: maga a felperes nyilatkozott úgy a tárgyaláson, hogy miután 2003 augusztusában beköltöztek a T. utcai ingatlanba, a hitel törlesztőrészleteit a közös vagyonukból fizették. Utalt továbbá arra is, hogy az ajándékozás szerződés 5. pontjában a szerződő felek rögzítették az ajándékozási értéket 2.000.000 forintban.

[24] A perben nem volt vitás, hogy az I. rendű alperes a 2004. október 26-án kelt adásvételi szerződéssel vásárolta meg a T. utcai ingatlan 1/2 tulajdoni hányadát. Az adásvételi szerződés 3. pontja egyértelműen rögzíti, hogy az ingatlan vételára 4.900.000 forint volt, amelyet a szerződés aláírását megelőzően átutalás útján hiánytalanul megfizetett a felperes bankszámlájára, aki annak átvételét a szerződés aláírásával elismerte. A teljes bizonyító erejű magánokirattal szemben a felperes nem bizonyította a perben, hogy az I. rendű alperes a vételárat ténylegesen mégsem fizette meg részére. Rámutatott arra is, hogy a 49. sorszámú keresetváltoztatást tartalmazó beadványában a felperes már elismerte, hogy az A. utcai

ingatlan vételárából 4.500.000 forint, majd pedig 500.000 forint érkezett meg a bankszámlájára.

[25] A felperes édesanyja a T. utcai ingatlan tehermentesítésére 4.700.000 forintot, a perbeli ingatlan vételárára pedig 10.000.000 forintot fizetett meg, ezt követően kötött szerződést a felekkel a T. utcai ingatlan ajándékozására. A peradatokból következően tehát a felek a felperes édesanyja valamennyi anyagi támogatása (a fennálló hitelek törlesztése és a 10.000.000 forint megfizetése) fejében ajándékozták részére a T. utcai ingatlanon fennálló 1/2-1/2 arányú tulajdoni hányadukat. A T. utcai ingatlan forgalmi értéke 2003-ban 9.800.000 forint volt, ezért 2008-ban a 14.700.000 forintos érték – az ingatlanok forgalmi értékének növekedésére is tekintettel – nem minősül fedezet nélküli kifizetésnek.

[26] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a perbeli ingatlan tulajdonjogának megszerzése során a felperes nem részesült olyan különvagyoni juttatásban, amely ellentételezés nélkül maradt volna és alkalmas lenne arra, hogy a felperes részére az egyenlő arányú tulajdonszerzéstől eltérően többlet tulajdoni hányadot eredményezzen.

A felülvizsgálati kérelem

[27] A jogerős részítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben – tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást kérte.

[28] Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 163. § (1) bekezdését, a 164.§ (1) bekezdését, a 206. § (1) bekezdését és a 221. § (1) bekezdését jelölte meg.

[29] A másodfokú bíróság a kereseti kérelmét és fellebbezését is félreértette. A fellebbezésében az életközösség alatt a perbeli ingatlanba fektetett vagyoni hozzájárulás igazolható mértéke alapján kérte módosítani a tulajdoni hányadokat. Az általa megjelölt tulajdoni hányad az életközösség fenntartásához szükséges költségeknek az elosztásával arányos, így annak is jelentősége van, hogy a T. utcai ingatlan vásárlására felvett hitel törlesztésében az I. rendű alperes milyen mértékben működött közre. Hangsúlyozta, hogy a perbeli ingatlan tulajdonjogát azon vagyoni hozzájárulás alapján kérte megállapítani, amelyet ő és az I. rendű alperes „betett” a vagyonközösségbe.

[30] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok megsértették a Pp. 163. § (1) bekezdését, mert nem vettek fel bizonyítást az I. rendű alperes jövedelmének 2003 szeptembertől 2006 júliusig terjedő időszakra való igazolására. Ezzel összefüggésben a részítélet meghozatalánál mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 164. § (1) bekezdését, mert a bizonyítatlanul maradt tényeket a bizonyítási teher ellenére a felperes terhére értékelte. A másodfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy az az ingatlan, amelynek törlesztőrészeit ebben az időszokban az I. rendű alperessel együtt a közös vagyonukból fizette, nem egyezik meg a perbeli ingatlannal.

[31] Kiemelte, hogy nem várható el tőle, hogy több mint tíz év távlatából egy ajándékozási szerződés valamennyi pontját pontosan felidézze. Sérelmezte, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság elfogadta az I. rendű alperes állítását, amely szerint egyes eseményekre „nem emlékszik”, ugyanezt tőle azonban nem fogadta el.

[32] Az eljáró bíróságok kellő bizonyíték hiányában állapították meg azt a tényt, hogy a felperes édesanyja által átadott 10.000.000 forint motiválta őt és az I. rendű alperest arra, hogy az édesanyja javára szóló ajándékozási szerződést megkössék. Jogszabályellenesen járt el az első- és a másodfokú bíróság, amikor az ő és az édesanyja tanúvallomásával bizonyított tényt az I. rendű alperes állítására alapozva utasította el. Ezen eljárásuk a Pp. bizonyításra vonatkozó szabályaiba ütközik.

[33] Az eljáró bíróságok egy nemleges tényt, mégpedig annak bizonyítását várták el tőle, hogy az I. rendű alperes nem fizette meg a T. utcai ingatlan 4.900.000 forintos vételárát. Állította, hogy 4.900.000 forint a bankszámlájára került ugyan átutalásra, azonban az az I. rendű alperes tulajdonában maradt. Ez az összeg tehát lényegében az őrizetében volt, afelett nem rendelkezhetett. Az eljáró bíróságok a bizonyítékokat egyoldalúan, az I. rendű alperes javára „részhajlást mutatva” erősebbnek ítélték, mint az általa bizonyított tényeket.

[34] A felperes felülvizsgálati kérelmét 2022. május 6-án érkezett beadványában kiegészítette.

[35] Az I.-VI. rendű alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[36] A Kúria a jogerős részítéletet teljes terjedelmében vizsgálta felül.

[37] A felperes felülvizsgálati kérelmét kiegészítő 2022. május 6-án érkezett beadványának értékelését a Kúria mellőzte [Pp. 272. § (1) bekezdés].

[38] A felperes felülvizsgálati kérelmében eljárási jogszabálysértésekre hivatkozott. A Kúria a hivatkozásokat a Pp. 275. § (3) bekezdésének megfelelően vizsgálta: történt-e eljárásjogi jogszabálysértés és az az ügy érdemi elbírálására kihatással volt-e.

[39] A felülvizsgálati kérelem nem alapos. A Kúria elfogadta a jogerős ítélet (elsőfokú bírósággal egyező) jogkövetkeztetését, a kifejtett indokolást az alábbiakkal egészíti ki.

[40] A jogvitában a perbeli ingatlan tulajdoni hányadairól kellett állást foglalni: a felperest megilleti-e az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdoni hányadokkal szemben különvagyon jogcímén többlettulajdon.

[41] A különvagyon a házastársak teljes vagyonán belül a törvény által elismert és dologi jogilag elkülönült alvagyon. A jogvitára irányadó Csjt. (és a 2013. évi V. törvény) a

különvagyonot elismeri és védelembe részesíti, a Csjt. 27. § (1) bekezdése az alvagyonok között csak a bizonyítási teher szempontjából tesz különbséget és ad elsőbbséget a közös vagyonnak. A fentiek alapján a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően a különvagyonot állító felet – a jelen esetben a felperest – terhelte állításának kétséget kizáró bizonyítási kötelezettsége: a hivatkozott vagyontárgy (részben vagy egészben) a szerzés időpontjára (az életközösség kezdete előtti), illetve az életközösség alatti szerzés esetén annak jellegére, szerzési jogcímére, illetve megszerzésének forrására tekintettel a különvagyona.

[42] A T. utcai ingatlant a felperes az életközösség kezdete előtt szerezte, az tehát (a szerzés időpontjára figyelemmel) a saját vagyonának minősült. A perben nem volt vitatott az sem, hogy a felperes számlájára átutalt összeg az I. rendű alperes saját vagyona (a felperes sem állította annak közös vagyoni jellegét). A fentiekből viszont az következik, hogy a felek között megkötött adásvételi szerződés (mivel mindkét fél különvagyonára vonatkozott) un. különvagyoni közös tulajdon létrejöttét eredményezte: a felperes 1/2 tulajdonai hányada megmaradt a különvagyonának, az 1/2 tulajdoni hányad pedig – a megszerzésének forrására tekintettel - az I. rendű alperes különvagyona lett.

[43] Súlytalan a felperes hivatkozása a vételár – tartalmilag – meg nem fizetésére. Okirattal bizonyított, hogy az I. rendű alperes két alkalommal a kikötött vételárnak megfelelő összegű pénzt utalt a számlájára. A teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződés [Pp. 196. § (1) bekezdés e) pont] alapján a felperes a pénz tulajdonjogát megszerezte, az előzetes teljesítés elismerésével a szerződéskötéskor már birtokban tartotta, a felelős őrzéssel kapcsolatos érvelése az összes peradattal ellentétes. A Kúria rámutat arra is, hogy az adásvételi szerződés érvénytelenségére vonatkozóan peres eljárás nem volt folyamatban, azt tehát érvényesen létrejötnék kell tekinteni, a felperes szerződés teljesítését sem kérte (arra hivatkozással, hogy a szerződéses nyilatkozatával szemben a vételárat az I. rendű alperes nem fizette meg). A felperes állítása az előadása szintjén maradt, a nemleges bizonyítási kötelezettség pedig fel sem merült: a felperesnek a szerződés tartalmával – az abban foglalt saját nyilatkozatával - szemben kellett bizonyítani.

[44] A felperes elismerte a különadósság közös vagyomból történt törlesztését (14. számú jegyzőkönyv), későbbi nyilatkozata súlytalan, mivel az eltérésnek okszerű indokát nem adta. A törlesztőtörlesztetek alvagyoni forrására tett egyező nyilatkozatra tekintettel az eljáró bíróságok a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján jogszerűen fogadták el a hitelt közös vagyomból törlesztését tényként. A Kúria megjegyzi, hogy a házassági életközösséggel összefüggésben a Csjt. 27. § (1) bekezdése két irányú törvényi vélelmet állított fel: a közös szerzés törvényi vélelme mellett a kiadások közös vagyomból viselésének vélelmét. A közös vagy különvagyonra eszközölt ráfordítást, a közös vagy különvagyonokat terhelő kötelezettségek teljesítését az ellenkező bizonyításáig ugyanis úgy kell tekinteni, hogy a ráfordítás, illetve a teljesítés a közös vagyomból történt. A T. utcai ingatlanra felvett hitel a szerződéskötés időpontjára tekintettel a felperes különadóssága volt (mivel az életközösséget megelőzte). A felperesnek azt kellett (volna) kétséget kizáróan bizonyítania, hogy a havi törlesztőtörlesztetek a közös vagyomból való teljesítés törvényi vélelmével szemben a Csjt. 28. §-ban felsorolt különvagyomból finanszírozta. Az eljáró bíróságok helyesen mellőzték az alperes jövedelmére előterjesztett bizonyítási indítványt, a házastársi vagyontársaság esetén ugyanis a jövedelmek eltérő voltának semmilyen jelentősége nincs (minden fele-fele) és nem releváns a különadósság törlesztése körében sem, ami a felperes kötelezettsége volt.

[45] A fentiek alapján helytállóan foglaltak állást az eljáró bíróságok a bizonyítási teher kiosztásáról és vonták le a bizonyítatlanság jogkövetkezményét: a felperes a T. utcai ingatlannal kapcsolatos állításait nem tudta bizonyítani [Pp. 163. § (1) bekezdés és Pp. 164. § (1) bekezdés].

[46] Tény, hogy a felek az ingatlant a felperes édesanyjának ajándékozták. A korábban kifejtettek alapján a házastársak a saját különvagyoni tulajdoni hányaduk átruházásáról rendelkeztek. A felek egyezően elismerték, hogy a perbeli ingatlan vételárának nagyságrendileg feléhez (10.000.000 forint) szülői hozzájárulást kaptak. A hozzájárulás – tekintettel arra, hogy mindkét házastárs azonos értékű és nagyságú különvagyonra ajándékozott - a felperes javára különvagyonra alapított dologi jogi igényt nem eredményezhet. Egy másik ingatlanra fennállt különadósság szülői segítséggel megvalósult törlesztése a perbeli ingatlanban dologi jogi igényt egyébként sem alapozna meg (Legfelsőbb Bíróság 24. számú Elvi Határozat).

[47] A Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálata csak jogszabálysértésre hivatkozással kérhető. Jogszabálysértésnek tekinthető a megalapozatlan ítélet meghozatala is. Megalapozatlanságról azonban csak akkor lehet szó, ha a tényállás felderítetlen marad, vagy a megállapított tényállás iratellenes, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmaz. Következetes a Kúria ítélkezési gyakorlata abban, hogy a mérlegelési szabadság a felülvizsgálati eljárásban korlátozott: a Kúria a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megváltoztatására csak kivételesen, abban az esetben jogosult, ha a felülvizsgálni kért jogerős határozat iratellenes, vagy kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (Legfelsőbb Bíróság Pfv.21.680/2006. megjelent: EBH 2006.1526.). Nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna, kizárólag az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.21.474/2011. megjelent: BH 2013.119.).

[48] A másodfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése nélkül állapította meg, hogy: a felperes nem részesült ellentételezés nélküli különvagyoni juttatásban; az I. rendű alperes megfizette a felperes részére a T. utcai ingatlan vételárát; a felek a felperes édesanyjának valamennyi anyagi támogatása fejében ajándékozták részére a T. utcai ingatlanon fennálló 1/2-1/2 tulajdoni hányadukat.

[49] Alaptalan a Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozás. Az ítélet indokolásának tartalmi követelményeit a Pp. 221. §-a szabályozza. A jogszabályhely (1) bekezdése értelmében az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. Nem jelenti azonban a Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi érvre. A bíróság nem köteles a fél által szükségtelenül felsorolt jogszabályhelyek mindegyikével kapcsolatos álláspontját kifejteni. Indokolási kötelezettségének eleget tesz, ha logikusan, jogilag is követhetően kifejti a döntést

megalapozó jogi érveit, utalva az irányadónak vett jogszabályokra és megjelölve, mi volt az oka az alkalmazásuknak. Ezzel egyező álláspontot tükröz az Alkotmánybíróság 26/2020. (XII.2.) AB határozatának [22] bekezdése is, amely szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása; az indokolásnak az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie. Tartalmilag ugyanezt fejtette ki az Alkotmánybíróság a 77/2013. (III.1.) AB határozat indokolásában is {[31] bekezdés}. Az ítéletnek tehát a felek által felvetett, az ügy elbírálása szempontjából lényeges jogkérdésekre kell kitérnie, míg a döntéshez szorosan nem tartozó okfejtés felesleges. Ennek megfelelően, ehhez igazodva kell az irányadó jogszabályi rendelkezéseket is feltüntetnie (hasonlóan: Kúria Pfv.II.20.148/2021/5., Pfv.III.20.158/2020/6.).

[50] A jogerős részítélet mindezen követelményeknek megfelel, nem tekinthető hiányosnak, nem szorul kiegészítésre, ezért nem sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését. A másodfokú bíróság ítéletének indokolása tartalmazza a bíróság által megállapított tényállást, az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölését és azon jogszabályi hivatkozásokat is, amelyeken a bíróság ítélete alapult. A Kúria hangsúlyozza továbbá: amennyiben a jogerős határozat iratellenes megállapításokat tartalmaz, úgy az nem a Pp. 221. § (1) bekezdésének, hanem a 206. § (1) bekezdésének sérelme körében vehető figyelembe

[51] A fentiek alapján a jogerős részítélet nem sértett eljárásjogi jogszabályhelyet, ezért azt a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[52] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre. A Kúria a felülvizsgálati eljárás tárgyának az értékét 4.00.000 forintban határozta meg [Pp. 24. § (2) bekezdés e) pontja]. A felülvizsgálati eljárási illeték mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján 400.000 forint. A felperes teljes személyes költségmentességben részesült, ezért az általa le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott régi Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a felek jogviszonyában még alkalmazandó 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli.

[53] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet és költségigényt nem terjesztettek elő, így arról a Kúriának nem kellett határoznia.

[54] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[55] A Kúria részítélete elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. január 31.

dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. előadó
bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, dr. Osztovits
András s.k. bíró

A kiadmány hitelül: